

အမိပိုယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ကလေးသူငယ်များ လုပ်ကိုင်သမျှ အလုပ်အားလုံးကို ကလေးအလုပ်သမားဟု အတန်းစားမသတ်မှတ်သင့်ပါ။ ILO ၏ အမိပိုယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ ကလေး အလုပ်သမားဟူသည် ငြင်း၏ ကလေး ဘဝ၊ ရှုံးအလားအလာ နှင့် ဂုဏ်သိက္ခာတို့ကို ကင်းမဲ့စေပြီး၊ ရှုပ် ပိုင်းနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ထို့ကိုနှစ်နှစ်နာစေသည့် အလုပ်များကိုလည်ကိုင်နေရသူများ ကိုဆိုသည်။ ထိုအလုပ်မျိုးသည် ကလေးများ၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သိမဟုတ် စာရိတ္ထပိုင်းဆိုင်ရာကို ထို့ကိုနှစ်နှစ်နာစေသည့် အလုပ်များ သိမဟုတ် ငြင်းတို့၏ ပညာသင်ကြားရေးကို ထို့ကိုစေပြည့်-

- ကျောင်းတက်ရန်အခွင့်အလမ်းရွေးချယ်နိုင်မှုမရှိခြင်း
- အချိန်မတန်ဖို့ ကျောင်းမှုမဖြစ် မနေထွက်ရခြင်း
- ကျောင်းတက်ခြင်းနှင့်အတူ ပြင်းထန်လေးလဲသောအလုပ်ကို အချိန် လွန်ကဲကြောမြင်စွာလည် ကိုင်ရန် လိုအပ်ခြင်း တို့ဖြစ် ပါသည်။

ဤသို့အသိုးခြားသုံးပုံစံများတွင် ကလေးသူငယ်များကျိုးပြုခဲ့ခြင်း၊ ငြင်းတို့၏မိသားစု များနှင့်ခဲ့ထားခံရခြင်း၊ ပြင်းထန်သောဘေးပေါ်ခြင်း၊ နာမကျိုးရောဂါတို့မှ အကာအကွယ်မဲ့စေခြင်း (သို့) မြို့ကြီးပြတီးများမှ လမ်းများပေါ် (ရံပန်ရံခါအသက်အချေထုတ်သူများပင်) ဝမ်းဇားရှေ့ခွေ စားသောက်ရခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ မည်သို့သော သီးသီးသန္တသန္တအလုပ်ပုံစံများကို ကလေးလုပ်သားအလုပ်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ရန်မှာ ထိုအလုပ်ကိုလည်ပေါ်ရသော ကလေး၏အသက်၊ လုပ်ရသောအလုပ်အမျိုးအစားနှင့် လုပ်ချိန်နာရီ၊ ထိုသို့ပြုလုပ်စေသော တသီးပုဂ္ဂလနိုင်များ၏အကြေအနေများနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များပေါ်မှတည်ပြီး၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင်ရှုလည်းကုန်များအလိုက် သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံချင်းအလိုက် သော်လည်းကောင်း ရလဒ်အဖြေကဲပြား၊ ခြားနားပါသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူမြောက်များစွာ၏ တုန်ပြန်ချက်

ဤဖြစ်စဉ်ကဲပြားသော အကြောင်းရင်းခံများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အလို့က ကလေးအလုပ်သမား တိုက်ဖျက်ရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူ အားလုံးအနေဖြင့် အလုံးစုံချင်းကပ်မှုတစ်ရပ်ကို လက်ခံကျင့်သုံးရန်လိုအပ်ပေသည်။ ထိုအတူ ကလေးအလုပ်သမားကိုစွဲတွင် သက်ဆိုင်ပါဝင်သူများဖြစ်ကြသည့် နိုင်ငံတော်အစီးရှု အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများအပြင် အရပ်ပက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းအားလုံး၏ စည်းကမ်းစိပ်ပါဝင်သော တုန်ပြန်မှုလည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဤသို့ ကလေးအလုပ်သမား ဆန်ကျင်တိုက်ဖျက်ရောက် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းနှင့်အစီအစဉ်တို့တွင်သက်ဆိုင်သူအားလုံး အထူးသဖြင့် ဆင်းရွှေ့ပါးမှုလေ့ရှိချရခေါ် ပညာရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဘဏ္ဍာငွေသတ်မှတ်ရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ် စသည်တို့ အတွက် ပုံမှန်ကတိကဝက်ပြုမှုအပေါ် အာရုံထားသူများ၏ စိတ်နှုန်းတွင်ထည့်သွင်းပေးရန် အထူးလိုအပ်ပေသည်။

ကလေးအလုပ်သမားသည် ကလေးအတွက်သာမက လူဦးရေတစ်ခုလုံး အတွက်လည်း ဆင်းရွှေ့မြှုပ်နှံပါးမှု လေ့ရှိချရခေါ်အားလုံးစားပေးလုပ်ဆောင်ရာတွင် အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အမှန်တကယ်အနောင့်အယှက်ဖြစ်စေပြီး လူသားနှစ်နာဆုံးရွှေ့မှုပြင်းမှုများစေသည်။ ကလေးအလုပ်သမားများသည် ပညာမတ်မှန်း နိုင်ကျသောစွမ်းဆောင်ရည် အလုပ်စွမ်းအားဖြင့် လည်ပတ်နေရသည့်အတွက် နိုင်ငံ၏ယဉ်ဥပြုင်နိုင်မှုကို အကျိုးသက်ရောက်စေနိုင်သည်။

ကလေးအလုပ်သမား
ဟသညအဘယနည်း။

ကလေးအလုပ်သမားသည်တရားမဝင်ပါ

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကလေးအလုပ်သမားအတွက် သီးသန့်ဥပဒေမရှိဘဲ ကလေးအလုပ် သမားနှင့် တိုက်ရှိက်ဆက်နွယ်နေသောဝေမျက်စိန္တာ ဖိုင်များနှင့်အလုပ်ဌာနများ ဥပဒေ၊ ၁၉၅၁ခုနှစ်၊ အလုပ်ရှိများအက်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ၊ ၁၉၉၀ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်ဥပဒေ၊ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ အမျိုးသား ပညာရေးဥပဒေ စသည်တို့သာနိုင်ပါသည်။ ၂၀၁၆ခုနှစ်၊ ဆိုင်များ နှင့်အလုပ်ဌာနများဥပဒေနှင့် ၁၉၅၁ခုနှစ်၊ အလုပ်ရှိများ အက်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေများတွင်အသက်(၁၄) နှစ်အောက် ကလေးများအား အလုပ်မလုပ်ရန် တားမြစ်ထားသော်လည်း ငါးဥပဒေ များက ကလေးအလုပ်သမား အများအပြားရှိသည်ဟု ယုံကြည်ရသော စိတ်ပိုးနောကဗျာ နှင့် ပုံမှန်မဟုတ်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေရသော ကလေးများအတွက် အကျိုးမဝင်ပါ။

သက်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမား ဥပဒေများတွင် အလုပ်လုပ်ရန် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့်အသက်ကို (၁၄) နှစ်ဟု ပြင်ဆင်ပြုဌာန်းပြီး ဖြစ်ပါသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပြောန်းချက်များ

၂၀၁၃ ဒီဇင်ဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှုအတည်ပြု လက်မှတ်ရေးဆုံးသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်း (ILO) ၏ ပြောန်းချက် အမှတ် (၁၈၂) - အဆိုးဒျားဆုံးပုံစံဖြင့်ကလေး အလုပ်သမားရိုင်းစောင်း၏ အပိုင်(၇)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အောက်ပါကူးသို့သော အဆိုးဒျားဆုံးပုံစံဖြင့် ဆိုင်းစောင်းနေရသည့်ကလေး အလုပ်သမားများအား ပပေါက်ရေးအတွက် ချက်ချင်း ပိုးစားပေးအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ရမည်-

က

ပုံစံမျိုးပုံဖြင့်ကျန်ပြုဆိုင်းစော် (သို့) အလားတူကျန်ပြုဆိုင်းစော် (လူကုန်ကူးရောင်းဝယ်ခြင်း နှင့် လက်နက်ပဋိပက္ခ အတွင်းတွင်အသုံးပြုရန်၊ အဓမ္မလလုပ်မနေရ စုဆောင်းခြင်း)။

ခ

ကလေးသူငယ်များအား ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်း(သို့) လိုင်မှုဆိုင်ရာ တင်ဆက်မှုများတွင် အသုံးပြုခြင်း။

ဂ

တရားညပဒေသနှင့်ဆန့်ကျင်သော လုပ်ဆောင်မှုများပြစ်သည့် မူးယစ်ဆေးဝါး ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ကုန်ကူးခြင်းတို့တွင် ကလေးကိုအသုံးပြုခြင်း။

ယ

ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ်နှင့်သော လုပ်ငန်းဟု ဆိုဆိုင်သည့် ကလေးသူငယ်များ၏ကျန်းမာရေး၊ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေး (သို့) ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာများကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေသည့် သဘောသဘာဝ (သို့) အခြေအနေများတွင် လုပ်ကိုင်းခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

လုပ်ငန်းခွင်င်ရန် အငယ်ဆုံးအသက်အရှယ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိုင်အယ်(လ်)အို ပြောန်းချက်အမှတ် (၁၃၈)က မသင်မနေရ ပညာရေးပြီးဆုံးသည့် သာမန် အားဖြင့် အသက်(၁၅၅)နှစ် အောက် မင်္ဂလာ သင့် ဟု ပြောန်းထားသော်လည်းဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများအတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ခွဲငြောင်းချက်မှာ အသက် (၁၄၇)နှစ် ဖြစ်နိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကလေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာကုလမ္ဂ္ဂ ပြောန်းချက်ကိုအော်လုပ်ခြင်း အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ဤပြောန်းချက်အက်အပိုင်(၇၂) မှသတ်မှတ်သည့်အား အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာကလေး သူငယ်များအခွင့်အရေးကို အသုံးအမှတ်ပြုပြီး ငင်းတို့အပေါ် စီးပွားရေး ခေါ်ပုံပြုမှုနှင့် ငင်းတို့ပါပညာရေးကျင့်မှုရုံးရုံးရုံး ဝိုင်္ခုပိုင်းကိုယ်ကျင့်တရားရိုင်းနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့တို့ နောင့်ယုံကြည်စီးပွားရေးဝန်ကြီးဌာနမှူးချုပ်အား အလုပ်များမှ အကာအကွယ်ပေးရမည်။

ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နေသော ကလေးအလုပ်သမားတော်

ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နေသော ကလေးအလုပ်သမားသည် ဘေးအန္တရာယ်ရှိသော (သို့) ကျန်းမာရေးနှင့်မီညားသောလုပ်နဲ့ခွင့်တွင် လုပ်ကိုင်နေရပြီး ကလေးသူငယ်အားသေစေနိုင်ပြေး (သို့မဟုတ်) အနာဂတ်ဖြစ်စေနိုင်ပြေး လျှော့မှုအားသုည်ပြေး ကျန်းမာရေးအဆင့်အကန်းများနှင့် လုပ်နေးအစီအမံများ၏ အကျိုးဆက်အငောက်ဖြင့် ဖျားနားမှုရလဒ်ကို ပြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ အချို့သောထိနိုင်သက်ရာနှင့် ကျန်းမာရေးချို့တွဲမှုတို့သည် ထာဝရမသန္ဓုများအပြို့စားရှိနိုင်သည်။ ရုံးဖို့ခြုံကလေး အလုပ်သမားအပြို့စားရှိနိုင် ရရှိခံစားခဲ့ရသော ကျန်းမာရေးအဆင့်များသည် ၄င်းကလေးမှုအားဖြည့်ရောက်သည့်တိုင်အောင် မဖြေားမထိုးတက်နိုင်ပါ။

ILO ပြုဌာန်းချက် အမှတ်ပေါက်သည် နှင့်တော်အိုးရအောက်ဖြင့် အမြေးသောပါဝင်ပတ်သက်သူများနှင့်တွေ့ အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆွေးဆွေး တိုင်ပို့ပြီး အသက် (၁၈)နှင့်အောက်ကလေးသူငယ်အားလုံးအတွက် တားပြစ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်ပြု့စေနိုင်သည့် အလုပ်စာရင်းကိုပြုစုစုတိုင်ဝေပေးစေပို့သည်။ အိုင်အထိ(၂၅)အိုင်အထိ(၂၆)အိုင်အထိ(၂၇)အိုင်အထိ(၂၈)အိုင်အထိ(၂၉)အိုင်အထိ(၂၁၀)အနေဖြင့် အထက်ပါတောင်းတွေ့ အောက်ပါလုပ်ဆောင်ရှုချက်များထည့်သွင်းရန် အကြံ့ပြု တိုက်တွန်းထားသည်။

- ၁ ကလေးသူငယ်များ၏ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ (သို့) လိုင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အလွှာသုံးစားမှုအတွက် အကောအကွယ်ခဲ့စေမည့်အလုပ်အကိုင်
မြေအောက်၊ ရေအောက် နှင့် အန္တရာယ်ရှိသောမြှင့်များသည်နေရာများ (သို့) ပိတ်လောင်ထားသောနေရာများ
အန္တရာယ်ရှိသောစက်လွန်ရာများ၊ ကိရိယာ တန်ဆာပလာများနှင့် (သို့) လူအားဖြင့်တင်ချေသယ်ယူပို့ဆောင်ရသောလေးလံသည့် ဝန်စဉ်များပါဝင်သည့် လုပ်ငန်း
- ၂ ကျန်းမာရေးနှင့် မညီညာတိသည့်နေရာများတွင် လုပ်ကိုင်ရသည့်အလုပ်အကိုင်များ ဥပမာ ကလေးသူငယ်များ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိနိုင်စေနိုင်သောတုန်းများ၊ မြင့်မားသောအပူချိန်နှင့်ချုပ်းသံများ (သို့) ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ် သင့်စေနိုင်သည့် အရာဝတ္ထုဖွေ့ဗွေ့များ၊ ကြားဗုံးအရာဝတ္ထု ဖွေ့ဗွေ့များ (သို့) လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်
အချို့ကြားမြှင့်စွာ လုပ်ကိုင်ရခြင်း (သို့) ညွှန်ကေလအတွင်း လုပ်ကိုင်ရခြင်း (သို့)အလုပ်ရှင် အဆောင်အဦးဥပါဒ်အတွင်း ကလေးသူငယ်များအား ကြောင်ကျိုးမဆိုလော့ ချုပ်နှောင်စိုင်းစေခြင်းစသည့် အထူးတလည်း ကိုခေါ်ဆိုလော် အလုပ်များ
- ၃ ဘေးဥပါဒ် အန္တရာယ် ရှိသော လုပ်ငန်းခွင့်စာရင်း

စာရင်းပြုစေရေးဆွဲခြင်းသည်ပထမအဆင့်တွင်သာ ပြန်ပြီး သတင်း စကားပြန့်စေခြင်းနှင့် လိုအပ်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သင့်သည်။

